

FULLMÄKTIGES I RIKSGÄLDSKONTORET FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE FÖR ÅR 1973

Till Riksdagen

Fullmäktige i riksgäldskontoret får härmed jämlikt 48 § av det för verket gällande reglementet avge berättelse om riksgäldskontorets ställning och förvaltning under år 1973. Berättelsen ger en översiktlig information om rörelsen under året. För verksamheten under andra halvåret 1973 ges en närmare beskrivning. Motsvarande, mera detaljerade uppgifter avseende första halvåret 1973 återfinns i riksgäldskontorets årsbok för budgetåret 1972/73, som utkom i december 1973.

Det totala statliga kassamässiga utgiftsöverskottet under år 1973 uppgick till 6 150 mkr. (1972 6 345 mkr.). Det finansierades helt genom upplåning. Statsskulden steg sålunda med 6 151 mkr. (6 350) till 51 287 mkr. den 31 december 1973. Statsverkets och riksgäldskontorets checkräkningar samt riksgäldskontorets postgirokonto ökade med tillsammans 1 mkr.

Utvecklingen under de senaste två åren i nu berörda avseenden framgår av följande uppställning:

	År		Andra halvåret	
	1972	1973	1972	1973
<i>Budgetutfallet (mkr.)</i>				
(nettoutgift –, nettoinkomst +)				
Driftbudgeten	– 2 794	– 2 134	– 6 207	– 6 552
Kapitalbudgeten, rörliga krediter, m. m.	– 3 551	– 4 016	– 1 726	– 1 526
	– 6 345	– 6 150	– 7 933	– 8 078
<i>Finansiering (mkr.)</i>				
Statsskulden (ökning + minskning –)	+ 6 350	+ 6 151	+ 7 927	+ 8 076
Statsverkets och riksgäldskontorets kassa jämte utlämnade dagslån, (minskning +, ökning –)	– 5	– 1	+ 6	+ 2
	+ 6 345	+ 6 150	+ 7 933	+ 8 078

Riksgäldskontoret emitterade under år 1973 åtta räntelöpande obligationslån, varav fyra långa lån på vilka sammanlagt under året inbetalades 3 360 mkr. och fyra korta lån på vilka sammanlagt inbetalades 5 089 mkr. På ett i slutet av år 1972 emitterat långt lån inbetalades dessutom 3 mkr. Två räntelöpande obligationslån på sammanlagt 1 300 mkr. inlöstes under år 1973. Av äldre lån (emitterade före år 1954) förtidsinlöstes 3 mkr.

Två premieobligationslån emitterades under 1973 – 1973 års premielån på 550 mkr. och 1973 års andra premielån på 425 mkr. – medan 1963 års premielån på 175 mkr. inlöstes.

Ett nytt sparobligationslån – Spar 73 – emitterades i november 1973. Totalt tecknades på det nya sparlånet ca 540 mkr. av ca 104 000

personer. Ett tidigare emitterat sparobligationslån — Spar 67 — med förfallodag den 1 december 1973 förlängdes att löpa till den 1 december 1977. På Spar 73 var inbetalningarna 194 mkr. under år 1973 och på det i november 1972 emitterade Spar 72 inbetalades 400 mkr. Totalt ökade upplåningen mot sparobligationer med 671 mkr., varvid inräknats förtidsinlösen och kreditering av upplupna räntor på utelöpande lån.

Upplåningen mot statsskuldförbindelser och mot lån hos statsinstitutioner och fonder m. m. ökade med 874 resp. 51 mkr., medan upplåningen mot skattkamarväxlar och mot dagslån hos banker m. fl. minskade med 3 365 resp. 45 mkr.

Riksgäldskontorets ställning vid slutet av år 1973 framgår av bifogade sammandrag av kontorets balansräkning (bil. 1), som utvisar förändringarna i riksgäldskontorets tillgångar och skulder. I bilaga 2 lämnas en sammanställning över statens lånebehov och hur detta lånebehov täckts under kalenderåren 1971—1973 med beloppen fördelade på halvår.

Riksgäldskontorets utgifter och inkomster

Riksgäldskontorets utgifter och inkomster under åren 1972 och 1973 (netto i mkr.) sammanfattas här nedan under sina huvudrubriker.

	År 1972		År 1973		Andra halv- året 1972		Andra halv- året 1973	
	Ut- gifter	In- koms- ter	Ut- gifter	In- koms- ter	Ut- gifter	In- koms- ter	Ut- gifter	In- koms- ter
Kassabehållning från statsverket	2 793	—	2 138	—	6 208	—	6 551	—
Kapitalbudgeten	3 631	—	4 245	—	1 970	—	1 533	—
Rörliga krediter	34	—	—	306	—	265	—	94
Övriga konton	—	114	77	—	21	—	87	—
Upplåning	—	6 350	—	6 151	—	7 927	—	8 076
Kassa (checkräkning och postgiro)	6	—	—	3	—	7	—	1
Summa	6 464	6 464	6 460	6 460	8 199	8 199	8 171	8 171

Kassabehållning från statsverket

Storleken av de medel riksgäldskontoret måste utbetala till resp. kan erhålla från statsverket är beroende på driftbudgetens utfall, dvs. skillnaden mellan statens löpande inkomster och utgifter. För år 1973 redovisades ett underskott för driftbudgetens del på 2 134 mkr., som medförde att statsverkets kassabehållning i riksgäldskontoret, som vid årets ingång uppgick till 604 mkr., förbyttes i en skuld till riksgäldskontoret på 1 534 mkr. vid årets slut. Behållningen på statsverkets checkräkning ökade med 4 mkr. under året.

För andra halvåret 1973 noterades ett underskott för driftbudgetens del på 6 552 mkr. För att täcka detta försåg riksgäldskontoret statsverket

med kassaförstärkning på sammanlagt 6 551 mkr., varjämte behållningen på statsverkets chekräkning minskade med 1 mkr.

Kapitalbudgeten

Riksgäldskontorets nettoutgift för kapitalbudgeten uppgick för år 1973 till prel. 4 245 mkr.

Riksgäldskontorets utgifter och inkomster för de olika kapitalfonderna fördelar sig på följande sätt:

Nettoutgifter + Nettoinkomster –	År		Andra halvåret		
	1972	1973 (prel.)	1972	1973	1973
	mkr.	mkr.	Bok- förings- mässigt mkr.	Kassa- mässigt mkr.	Kassa- mässigt mkr.
Postverkets fond	76	27	54	55	–
Televerkets fond	– 17	– 81	5	– 22	– 76
Statens järnvägars fond	172	98	40	39	– 23
Luftfartsverkets fond	30	53	17	16	11
Fabriksverkens fond	29	3	12	7	–
Statens vattenfallsverks fond	903	699	450	450	299
Domänverkets fond	4	5	4	4	2
Statens allmänna fastighetsfond	203	355	1	23	97
Försvarets fastighetsfond	40	75	1	23	25
Statens utlåningsfonder (varav lånefonden för bostadsbyggande)	2 578 (2 482)	2 768 (2 648)	1 188 (1 086)	1 187 (1 083)	1 086 (1 042)
Fonden för låneunderstöd	497	215	103	133	14
Fonden för statens aktier	76	137	–	–	62
Fonden för beredskapslagring	25	25	17	35	25
Fonden för förlag till statsverket	12	21	18	18	9
Fonden för kreditgivning till utlandet	– 11	– 11	– 5	– 5	– 6
Statens vägverks förråds- fond	– 7	– 11	–	– 7	– 9
Sjöfartsverkets fond	6	13	2	2	–
Statens datamaskinfond	13	19	–	13	19
Fonden för oreglerade kapitalmedelsförluster	– 1 001	– 161	– 1	– 1	– 1
Postbankens fond	5	–	–	–	–
Diverse fonder	– 1	– 2	0	0	– 1
Nettoutgift	3 631	4 245	1 906	1 970	1 533

Skillnaden mellan kassamässiga och bokföringsmässiga belopp motsvarar vad som i riksgäldskontorets bokslut per 30.6 balanserats som skuld eller fordran till diverse fonder för oreglerade anslagsmedel. Tablåen tar inte hänsyn till vissa omföringar mellan fonderna och ej heller till nedskrivningar som företagits med anlitande av fonden för oreglerade kapitalmedelsförluster. På så sätt har statens järnvägars fond nedskrivits med 164 mkr per den 30 juni 1973 (se riksgäldskontorets årsbok 1972/73 sid 10).

Rörliga krediter

Riksgäldskontorets fordran hos vissa myndigheter m. fl. för av dem i riksgäldskontoret utnyttjade rörliga krediter minskade under år 1973 med 306 mkr. och uppgick den 31 december 1973 till 357 mkr. För andra halvåret 1973 redovisas en minskning med 94 mkr.

Myndighet m. fl.	Av riks- dagen be- viljad högsta kredit den 31. 12.73 mkr.	Utestående belopp			Förändring			
		31.12. 1972 mkr.	30.6. 1973 mkr.	31.12. 1973 mkr.	År 1972 mkr.	År 1973 mkr.	Andra halv- året 1972 mkr.	Andra halv- året 1973 mkr.
Televerket	625,0	260	110	—	—190	—260	—230	—110
Statens järnvägar	250,0	—	—	—	—	—	—	—
Statens vattenfalls- verk	250,0	135	167	240	+ 85	+ 105	— 30	+ 73
Domänverket	175,0	107	107	57	+ 67	— 50	+ 48	— 50
Postverket	120,0	—	—	—	—	—	— 74	—
Luftfartsverket	20,0	—	11	—	—	—	— 20	— 11
Förenade fabriks- verken	¹ 170,0	64	—	—	+ 52	— 64	+ 64	—
Statens jordbruks- nämnd:								
Prisreglering av sockernäringsen	40,0	40	40	40	—	—	—	—
Prisreglering på jordbruksområdet	120,0	—	—	—	—	—	—	—
Svenska reproduktions AB	0,7	—	—	—	—	—	— 1	—
Karlskronavarvet AB	8,0	—	—	—	—	—	—	—
Svenska Tobaks AB	10,0	—	—	—	—	—	—	—
AB Vin- och sprit- centralen	10,0	—	—	—	—	—	—	—
Svensk spannmåls- handel	35,0	—	—	—	—	—	— 15	—
Svensk kötthandel	50,0	1	1	1	—	—	— 40	—
Allmänna bevaknings AB	3,0	—	—	—	— 0	—	—	—
Norrbottnens järnverk AB	125,0	35	—	—	+ 15	— 35	+ 35	—
Statliga myndigheter med uppdrags- verksamhet	² 70,0	21	15	20	+ 6	— 2	+ 8	+ 5
Stiftsnämnderna	³ 15,0	0	—	—	— 0	— 0	— 2	—
Kungl. Maj:t (SU 10/70, JoU 3/70, FöU 9/73)	400,0	—	—	—	—	—	—	—
Summa	2 496,7	663	451	357	+ 34	—306	—265	— 94

¹ Kungl. Maj:t har t v ställt 120 mkr. till förfogande.

² Kungl. Maj:t har t v ställt 68,05 mkr. till myndigheternas förfogande.

³ Kungl. Maj:t har t v ställt 6,5 mkr. till förfogande.

Riksdagen har medgivit (JoU 52/1973, rskr 349/1973) att statens jordbruksnämnd för ändamål utanför den s. k. fördelningsplanen för införselavgiftsmedel för regleringsåret 1973/74 får disponera en rörlig kredit på 120 mkr.

Ränta utgår för samtliga krediter med f. n. 8 % per år (fr. o. m. 12.11.1971) av disponerat belopp.

Riksgäldskontorets upplåning

Av efterföljande tablå framgår förändringarna i statsskuldens sammansättning.

	Utestående belopp			Förändring		Andra halvåret 1972	Andra halvåret 1973
	31.12 1972	30.6 1973	31.12 1973	år 1972	år 1973		
	mkr.	mkr.	mkr.	mkr.	mkr.	mkr.	mkr.
Räntelöpande obligationslån	24 989	28 406	32 140	+4 062	+7 151	+1 997	+3 735
Premieobligationslån	4 350	4 725	5 150	+ 500	+ 800	+ 300	+ 425
Statsskuldförbindelser	1 324	1 989	2 198	— 11	+ 874	+ 184	+ 209
Sparobligationslån	1 715	2 115	2 386	+ 150	+ 671	+ 171	+ 271
Upplåning i utlandet för statens vattenfallsverk	—	5	14	—	+ 14	—	+ 9
Av staten övertagna lån	6	6	5	— 0	— 0	— 0	— 0
Prisutjämningsavgifter vid export av trävaror m. m.	1	1	1	— 0	—	—	—
Lån hos statsinstitutioner och fonder m. m.	718	763	769	— 133	+ 51	— 8	+ 6
Kortfristig upplåning hos banker m. fl.	1 578	155	1 533	+ 941	— 45	+1 566	+1 378
Skattekammarväxlar	10 455	5 048	7 090	+ 842	—3 365	+3 717	+2 042
Summa	45 136	43 211	51 287	+6 350	+6 151	+7 927	+8 076

I det följande redogöres närmare för de inträffade förändringarna.

Räntelöpande obligationslån

	Mkr.
Statens skuld för räntelöpande obligationer uppgick den 31 december 1972 till	24 989

Under första halvåret 1973

ökade skulden genom försäljning på följande

obligationslån:

1973 års 7 % lån av 10/1	(10 år) nr 108	+	3	
1973 års 6 1/2 % lån av 18/3	(4 år) nr 109	+	1 600	
1973 års 6 1/4 % lån av 20/5	(2 år) nr 110	+	1 514	
1973 års 7 % lån av 11/4	(10 år) nr 111	+	800	
1973 års 7 % lån av 10/6	(10 år) nr 112	+	800	+ 4 717

minskade skulden genom inlösen av

1954 års 3 1/2 % lån av 15/3 (15/3 1973) nr 33	—	200	
1971 års 6 1/4 % lån av 20/11 (20/3 1973) nr 101	—	1 100	
förtidsinlösen	—	3	— 1 303

Under andra halvåret 1973

ökade skulden genom försäljning på följande obligations-

lån:

1973 års 6 % lån av 18/9	(2 2/3 år) nr 113	+	1 100	
1973 års 7 % lån av 10/11	(10 år) nr 114	+	1 025	
1973 års 5 1/2 % lån av 18/11	(3 1/3 år) nr 115	+	875	
1974 års 7 % lån av 10/1	(10 år) nr 116	+	735	+ 3 735

Skulden utgjorde den 31 december 1973

32 140

Redogörelse för de under första halvåret 1973 emitterade lånen har lämnats i riksgäldskontorets årsbok för budgetåret 1972/73. I det följande redogöres för de under andra halvåret emitterade ränteobligationslånen.

1973 års 6 % lån av den 18/9 (nr 113)

Den 30 augusti 1973 beslöt fullmäktige att emittera ett kortfristigt obligationslån daterat den 18 september 1973 och löpande med 6 % ränta. Lånet har en löptid av två år och åtta månader och förfaller till återbetalning den 18 maj 1976. Försäljningskursen var 97 1/2 %, vilken kurs gav en effektiv ränta av 7,05 % räknat från likvidtidens början. Lånet utbjöds till teckning under tiden 31 augusti—4 september 1973 med rätt för riksgäldskontoret att i förtid avbryta teckningen ävensom att reducera tecknade belopp. Något lånebelopp fastställdes inte på förhand. Likvid för tecknade obligationer kunde erläggas så snart tilldelning skett och då även med skattkammarväxlar, varvid returdiskontot skulle beräknas efter samma räntesats som tillämpats vid växelns försäljning. Sista inbetalningsdag var den 18 september 1973.

Vid emissionen medverkade riksbanken, postbanken, affärsbankerna och övriga fondkommissionärer mot en provision av 0,1 % på likviderat nominellt belopp, som förmedlades för kunds räkning.

Vid teckningstidens utgång hade tecknats 1 095 820 000 kr., varav 800 000 000 kr. likviderades med skattkammarväxlar. Riksbanken övertog 4 180 000 kr. av lånet, varigenom det totala lånebeloppet blev 1 100 000 000 kr.

Teckningarnas fördelning på olika grupper av tecknare framgår av följande sammanställning:

	Mkr.	%
Statsinstitutioner (inkl. av dem förvaltade fonder, donationer, kassor o. d.)	104,2	9,5
Affärsbanker	940,0	85,5
Sparbanker	20,1	1,8
Försäkringsanstalter (inkl. AP-fonden)	35,3	3,2
Fonder, stiftelser etc. som ej förvaltas av statsinstitutioner	0,1	0,0
Enskilda personer (17 st)	0,4	0,0
Summa	1 100,0	100,0

Den influtna lånevalutan redovisas enligt följande:

Nominellt belopp, kr.	Provision kr.	Kapitalrabatt kr.	Influtet belopp kr.	Kurs %	Effektiv räntefot %
1 100 000 000	55 810	27 500 000	1 072 444 190	97,495	7,050 ¹

¹ Räknat på 2 år och 8 1/2 månader.

Emissionskostnaderna uppgick till 19 119 kr., varav 2 912 kr. utgjorde tryckningskostnader och 16 207 kr. annonskostnader.

1973 års 7 % lån av den 10/11 (nr 114)

Den 18 oktober 1973 beslöt fullmäktige att emittera ett långfristigt obligationslån daterat den 10 november 1973 och löpande med 7 % ränta. Lånet har en löptid av tio år och förfaller till återbetalning den 10 november 1983. Lånet utbjöds till teckning under tiden 19–23 oktober 1973 med rätt för riksgäldskontoret att i förtid avbryta teckningen ävensom att reducera tecknade belopp. Något lånebelopp fastställdes inte på förhand. Försäljningskursen var pari. Likvid för tecknade obligationer kunde erläggas så snart tilldelning skett. Sista betalningsdagen var den 28 december 1973.

Vid emissionen medverkade riksbanken, postbanken, affärsbankerna och övriga fondkommissionärer mot en provision av 0,1 % på likviderat nominellt belopp.

Vid teckningstidens utgång hade tecknats 922 852 000 kr. Riksbanken övertog 102 148 000 kr. av lånet, varigenom det totala lånebeloppet blev 1 025 000 000 kr.

Teckningarnas fördelning på olika grupper av tecknare framgår av följande sammanställning:

	Mkr.	%
Statsinstitutioner (inkl. av dem förvaltade fonder, donationer, kassor o. d.)	102,2	10,0
Affärsbanker	360,0	35,1
Sparbanker	11,4	1,1
Försäkringsanstalter (inkl. AP-fonden)	549,5	53,6
Fonder, stiftelser etc., som ej förvaltas av statsinstitutioner	0,0	0,0
Enskilda personer (168 st)	1,8	0,2
Summa	1 025,0	100,0

Den influtna lånevalutan redovisas enligt följande:

Nominellt belopp, kr.	Provision kr.	Influtet belopp kr.	Kurs %	Effektiv räntefot %
1 025 000 000	922 790	1 024 077 210	99,910	7,013

1973 års 5 1/2 % lån av den 18/11 (nr 115)

Den 25 oktober 1973 beslöt fullmäktige att emittera ett kortfristigt obligationslån daterat den 18 november 1973 och löpande med 5 1/2 % ränta. Lånet har en löptid av 3 år och fyra månader och förfaller till återbetalning den 18 mars 1977. Obligationsinnehavaren har dock rätt att med bibehållen förräntning uppskjuta inlösen, dock längst till den 18 maj 1977. Försäljningskursen var 96 %, vilken kurs gav en effektiv ränta av 6,84 % räknat på mars 1977 och 6,78 % räknat på maj 1977 vid i båda fallen omedelbar likvid. Lånet utbjöds till teckning under tiden 29–31 oktober 1973 med rätt för riksgäldskontoret att i förtid avbryta teckningen ävensom att reducera tecknade belopp. Något lånebelopp fastställdes inte på förhand. Likvid för tecknade obligationer kunde erläggas så snart tilldelning skett. Sista inbetalningsdag var den 2 januari 1974. Bankerna medgavs rätt att som likvid lämna innehavda skattkammarväxlar. Returdiskonto beräknades härvid efter samma räntesats som hade tillämpats vid växelförsäljningen.

Vid emissionen medverkade riksbanken, postbanken, affärsbankerna och övriga fondkommissionärer mot en provision av 0,1 % på likviderat nominellt belopp, som förmedlades för kunds räkning.

Vid teckningstidens utgång hade tecknats 676 170 000 kr., varav 275 000 000 kr. likviderades med skattkammarväxlar. Riksbanken övertog 198 830 000 kr. av lånet, varigenom det totala lånebeloppet blev 875 000 000 kr.

Teckningarnas fördelning på olika grupper av tecknare framgår av följande sammanställning:

	Mkr.	%
Statsinstitutioner (inkl. av dem förvaltade fonder, donationer, kassor o. d.)	198,8	22,7
Affärsbanker	495,0	56,6
Sparbanker	25,2	2,9
Försäkringsanstalter (inkl. AP-fonden)	154,0	17,6
Övriga kreditinrättningar	1,0	0,1
Fonder, stiftelser etc. som ej förvaltas av statsinstitutioner	0,6	0,1
Enskilda personer (24 st)	0,4	0,0
Summa	875,0	100,0

Den influtna lånevalutan redovisas enligt följande:

Nominellt belopp, kr.	Provision kr.	Kapitalrabatt kr.	Influtet belopp kr.	Kurs %	Effektiv räntefot %
875 000 000	181 050	35 000 000	839 818 950	95,979	6,853 ¹

¹ Räknat på 3 år och 4 1/2 månader.

1974 års 7 % lån av den 10/1 (nr 116)

Den 6 december 1973 beslöt fullmäktige att emittera ett långfristigt obligationslån daterat den 10 januari 1974 och löpande med 7 % ränta. Lånet har en löptid av tio år och förfaller till återbetalning den 10 januari 1984. Lånet utbjöds till teckning under tiden 10–12 december 1973 med rätt för riksgäldskontoret att i förtid avbryta teckningen ävensom att reducera tecknade belopp. Något lånebelopp fastställdes inte på förhand. Försäljningskursen var pari. Likvid för tecknade obligationer kunde erläggas så snart tilldelning skett. Sista betalningsdagen är den 6 februari 1974.

Vid emissionen medverkade riksbanken, postbanken, affärsbankerna och övriga fondkommissionärer mot en provision av 0,1 % på likviderat nominellt belopp.

Vid teckningstidens utgång hade tecknats 730 515 000 kr. Riksbanken övertog 9 485 000 kr. av lånet, varigenom det totala lånebeloppet blev 740 000 000 kr. Per den 31 december 1973 hade inbetalats 734 918 000 kr. på lånet.

Teckningarnas fördelning på olika grupper av tecknare framgår av följande sammanställning:

	Mkr.	%
Statsinstitutioner (inkl. av dem förvaltade fonder, donationer, kassor o. d.)	11,6	1,6
Affärsbanker	270,0	36,5
Sparbanker	12,6	1,7
Försäkringsanstalter (inkl. AP-fonden)	444,5	60,1
Fonder, stiftelser etc. som ej förvaltas av statsinstitutioner	0,2	0,0
Enskilda personer (72 st)	1,1	0,2
Summa	740,0	100,0

Premieobligationslån

	Mkr.
Statens skuld för premieobligationer uppgick den 31 december 1972 till	4 350
Under första halvåret 1973	
ökade skulden genom försäljning av 1973 års premielån	+ 550
minskade skulden genom inlösen av 1963 års premielån	— 175
Under andra halvåret 1973	
ökade skulden genom försäljning av 1973 års andra premielån	+ 425
Skulden utgjorde den 31 december 1973	5 150

För 1973 års premielån (första lånet) har redogjorts i riksgäldskontorets årsbok för budgetåret 1972/73. I det följande redogöres för 1973 års andra premielån.

1973 års andra premiälån

Den 13 september 1973 beslöt fullmäktige att emittera ett nytt premiälån, benämnt svenska statens premieobligationslån av år 1973, andra lånet, på i huvudsak följande villkor:

Lånebelopp	425 000 000 kr.
Valör	100 kr. Lånet är fördelat på 4 250 serier, numrerade 5501–9750. Varje serie omfattar 1 000 obligationer, numrerade 1001–2000.
Vinster	Vinstutlottningar (dragningar) äger rum i mars och september varje år under lånets löptid med undantag av första dragningen, som var en extra dragning och ägde rum den 27 november 1973. Vid varje ordinarie dragning utlottas 88 405 vinster på ett sammanlagt belopp av 12 600 000 kr., motsvarande en årlig förräntning av 5,93 % av lånebeloppet. På varje serie utlottas i varje dragning 20 vinster på 50 kr. eller sammanlagt 1 000 kr., vilket motsvarar 2 % årlig avkastning på seriekapitalet. Högsta vinsten är 400 000 kr. (2 st) och den lägsta 50 kr. Vid första dragningen (extradragning) den 27 november 1973 utlottades 1 404 vinster på ett sammanlagt belopp av 6 500 000 kr.
Utbetalning av vinster	Fr. o. m. den dag den officiella dragningslistan utkommit.
Återbetalning	Med 100 kr. per obligation under år 1983 vid tidpunkt som riksgäldskontoret fastställer genom minst tre månader i förväg verkställd uppsägning.
Skatt	20 % av vinstbeloppet på högre vinst än 50 kr.

Försäljningen började den 1 oktober 1973 och försäljningspriset var 102 kr. per obligation. Obligationerna såldes förutom i riksgäldskontoret bl. a. på postanstalter, i affärs- och sparbanker, jordbrukskassor och riksbankens kontor. I provision erhöll de medverkande 45–75 öre per obligation alltefter antalet sålda obligationer. För att lånet skulle få bredast möjliga spridning bland allmänheten var riktpunkten vid försäljning av obrutna nummersviter att högst 100 obligationer i följd såldes till varje köpare, dock med undantag för s. k. obligationskonsortier, som under vissa förutsättningar fick köpa längre nummersviter.

Intresset för lånet var stort och redan efter några dagar var obligationerna slut vid flertalet försäljningsställen. Vid försäljningsstarten såldes hos riksgäldskontoret högst 200 st obligationer per person, men redan efter några timmar sänktes tilldelningen till 50 st per person för att efter någon dag ytterligare sänkas. Försäljningen pågick i riksgäldskontoret t. o. m. den 5 oktober. Banker och sparbanker sålde också slut sin tilldelning under den första veckan. Officiellt avslutades försäljningen den 6 oktober 1973.

Liksom vid flera tidigare premiälånsemissioner var intresset stort för konsortiebildning för samägande av längre obligationssviter. Totalt såldes 32,6 mkr. till 362 konsortier.

Bonniers obligationsavdelning AB och Firma Ahlén och Holm erhöll tillstånd att sälja obligationer av 1973 års andra premiälån på avbetalning och övertog härför vardera nominellt 30 000 000 kr. av lånet.

Försäljningen av 1973 års andra premiälån fördelade sig på olika försäljningsställen på följande sätt:

	Mkr.
Riksgäldskontoret	17,6
Riksbanken	24,9
Postverket	19,7
Affärsbanker (exkl. Sparbankernas Bank AB och Jordbrukets Bank)	179,4
Sparbanker och Sparbankernas Bank AB	81,7
Jordbrukskassor och Jordbrukets Bank	10,1
Bankirer m. fl.	21,0
Bonniers obligationsavd. AB och Firma Åhlén & Holm	1 70,5
Summa	425,0

Lånevalutan för 1973 års andra premielån redovisas sålunda:

Nominellt belopp kr.	Provision kr.	Överkurs kr.	Influtet belopp kr.	Medelems- sionskurs %	Nominell räntefot %	Effektiv räntefot %
425 000 000	3 052 371	8 500 000	430 447 629	101,282	5,929	5,961

Vid angivandet av den nominella räntefoten har hänsyn inte tagits till extravinsterna på 6,5 mkr. i första dragningen, vilket däremot skett vid beräkning av den effektiva räntan.

Statsskuldförbindelser

Statens skuld på grund av upplåning mot statsskuldförbindelser ökade under år 1973 med 874 mkr. till 2 198 mkr. den 31 december 1973. Under andra halvåret 1973 ökade skulden med 209 mkr.

Förändringen under år 1973 har uppstått genom inlösen av förfallande förbindelser och försäljning av nya förbindelser enligt följande sammanställning:

Utgivn. dag	Räntefot %	Förfallodag	Belopp mkr.
10.5 1957	4,75	2.7 1973	— 15
1.10 1968	6,40	1.10 1973	— 35
28.1 1971	7,15	18.5 1973	— 10
25.3 1971	6,70	18.5 1973	— 25
21.12 1972	6,00	31.12 1973	— 1
4.1 1973	7,15	15.12 1975	+ 50
4.1 1973	7,15	15.6 1976	+ 50
11.1 1973	7,00	18.11 1975	+ 50
22.2 1973	7,35	10.2 1978	+ 500
18.3 1973	7,21	18.3 1977	+ 50
14.9 1973	7,00	18.5 1976	+ 50
26.9 1973	7,00	18.3 1976	+ 50
26.9 1973	7,00	20.9 1976	+ 50
5.10 1973	7,00	18.5 1976	+ 10
13.12 1973	6,65	19.5 1978	+ 50
13.12 1973	6,65	12.6 1978	+ 50
			+ 874

Sparobligationer

Utvecklingen av riksgäldskontorets skuld för sparobligationer under år 1973 framgår av följande sammanställning:

¹ Härav för försäljning mot avbetalning 60,0 mkr.

	Utestående belopp			Förändring			
	31.12. 1972 mkr.	30.6 1973 mkr.	31.12 1973 mkr.	År 1972 mkr.	År 1973 mkr.	Andra halv- året 1972 mkr.	Andra halv- året 1973 mkr.
Spar 60	101	102	104	+ 2	+ 3	+ 1	+ 2
Spar 61	47	47	48	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1
Spar 66	486	467	471	- 50	- 15	- 7	+ 3
Spar 67	242	247	272	+ 10	+ 30	+ 5	+ 25
Spar 68	326	333	340	+ 12	+ 14	+ 6	+ 8
Spar 69	357	365	373	+ 18	+ 17	+ 9	+ 8
Spar 72	156	553	584	+ 156	+ 428	+ 156	+ 31
Spar 73	—	—	194	—	+ 194	—	+ 194
Totalt	1 715	2 115	2 386	+ 150	+ 671	+ 171	+ 271

Sparobligationer av år 1960 (Spar 60)

Enligt de ursprungliga lånevillkoren förföll sparobligationerna av år 1960 (Spar 60) den 1 juni 1968 och skulle då inlösas med ett belopp motsvarande 150 % av inköpsvärdet, vilket innebar en genomsnittlig årlig förräntning av 5,55 %. Löptiden har emellertid förlängts med sex år och den nya förfallotiden är sålunda den 1 juni 1974. Obligationernas inlösningsvärde ökar därvid med 50 %, vilket innebär en genomsnittlig årlig förräntning under förlängningstiden av 7 %.

För att ge innehavarna av Spar 60-obligationer viss vägledning om fortsatta placeringsalternativ tillkännagav fullmäktige i samband med emissionen av Spar 73 (se nedan) att obligationerna vid tiden för inlösen den 1 juni 1974 kommer att förlängas eller utbytas mot andra obligationer på villkor som för innehavarna blir minst lika gynnsamma som om de förtidsinlöste sina Spar 60-obligationer och för likviden köpte obligationer av Spar 73.

Sparobligationer av år 1967 (Spar 67)

Enligt de ursprungliga lånevillkoren förföll sparobligationerna av år 1967 (Spar 67) den 1 december 1973 och skulle då inlösas med ett belopp motsvarande 150 % av inköpspriset, vilket innebar en genomsnittlig årlig förräntning av 7 %. Löptiden har emellertid genom beslut den 11 oktober 1973 förlängts med fyra år och den nya förfallotiden är sålunda den 1 december 1977. Under förlängningstiden ökar obligationernas inlösningsvärde med belopp som motsvarar ränta efter 6 1/2 % per år. På inlösningsdagen den 1 december 1977 tillkommer dessutom bonus så att genomsnittsräntan för hela förlängningstiden blir 8 % per år. Denna bonus, som uppgår till 12 % av obligationens nominella värde (inköpsvärdet), är befriad från inkomstskatt (SFS 1972:128). Obligationerna är även under förlängningstiden ouppsägbara från

riksgäldskontorets sida, men kan enligt ägarens val inlösas när som helst med tillägg av upplupen ränta.

Sparobligationer av år 1973 (Spar 73)

Den 8 november 1973 beslöt fullmäktige emittera ett nytt sparobligationslån, benämnt Spar 73 och konstruerat på i huvudsak samma sätt som tidigare sparobligationslån. Obligationerna är daterade den 1 december 1973 och utställda och registrerade på viss person. De är ouppsägbara från riksgäldskontorets sida, men kan på ägarens önskan inlösas när som helst före förfallodagen till nominella värdet med tillägg av upplupen ränta (se nedan).

Spar 73 förfaller till betalning den 1 mars 1979 (5 år 3 månader). Obligationerna inlöses då med ett belopp motsvarande en och en halv gång inköpsvärdet, vilket innebär en genomsnittlig årlig förräntning av 8,03 %. Obligationernas värde ökar månadsvis under löptiden och värdestegringen motsvarar approximativt 6 1/2 % ränta per år. Den 1 mars 1979 utgår dessutom en bonus, motsvarande 11 1/2 % av obligationernas inköpsvärde. Bonus är skattefri (SFS 1972:128). Vid inlösen före den 1 december 1974 utgår ingen ränta. Räntan lägges till kapitalet första gången i december 1974 (ett års ränta) och därefter månadsvis och kapitaliseras varje år (ränta på ränta).

Sparobligationerna, som är utställda i valörer på 500, 1 000, 5 000 och 10 000 kr., får ägas endast av fysiska personer och innehavet är maximerat till 20 000 kr. per person. Obligationerna får ej överlåtas. Äganderätten kan dock utan hinder av maximibestämmelsen övergå på annan genom arv, bodelning, testamente eller exekutivt förvärv.

Sparobligation, som utfärdats för omyndig, kan avgiftsfritt inskrivas i statsskuldboken. I övrigt mottages sparobligationer icke till inskrivning.

Spar 73-obligationerna såldes genom teckning under tiden 15 november–15 december 1973. Riksgäldskontoret godkände dock även senare teckningar från personer som av speciella skäl inte hunnit teckna under den ordinarie teckningstiden.

Likvid för tecknade obligationer skall erläggas senast den 31 januari 1974.

För varje obligationsbelopp av 500 kr., som inbetalades under tiden 15–24 november 1973, erhöll köparen 2 kr. i förskottsrenta. Vid betalning under tiden 26 november–15 december 1973 erlades det nominella beloppet utan vare sig tillägg eller avdrag för ränta. Vid betalning under tiden 17–31 december 1973 erlade köparen upplupen ränta med 2 kr. för varje tecknat belopp av 500 kr. och vid likvid under januari 1974 med 5 kr. för samma tecknat belopp.

Försäljningen av Spar 73 ägde rum förutom i riksgäldskontoret hos riksbanken, postanstalter, affärsbanker, sparbanker och jordbrukskassor. Influten likvid för obligationer betalda under tiden 15–24 november skulle inlevereras till riksgäldskontoret senast den 14 december 1973, för obligationer betalda under tiden 26 november–15 december senast den 2

januari 1974 och för obligationer betalda under tiden 17–31 december 1973 senast den 16 januari 1974. För obligationer betalda under tiden 1–31 januari 1974 är senast likviddag den 15 februari 1974.

Ersättning till de medverkande bankerna m. fl. utgick dels i form av provision med 0,2 % på beloppet av försålda och betalda sparobligationer (inköpspris), dels med 6 kr. för varje redovisad teckningsanmälan. Riksgäldskontoret ombesörjer utfärdandet av alla obligationer. Inlösenprovision utgår till samtliga medverkande banker m. fl. med 4 kr. 90 öre för varje inlöst obligation.

Sammanlagt tecknades preliminärt 540 mkr. på Spar 73 fördelat på de olika teckningsställena på följande sätt:

	Antal tecknare st.	Mkr.
Postbanken	24 000	100
Attfärsbanker (exkl. Sparbankernas Bank AB och Jordbrukets Bank)	34 000	200
Sparbanker och Sparbankernas Bank AB	40 000	210
Jordbruksskassor och Jordbrukets Bank	4 500	22
Riksgäldskontoret m. fl.	1 500	8
	104 000	540

Medelbeloppet per teckning utgör 5 200 kr.

En jämförelse med tidigare sparobligationslån framgår av följande sammanställning:

	Antal tecknare st.	Mkr.	Medelbelopp per teckning kr.
Spar 60	55 659	152,0	2 731
Spar 61	30 526	69,5	2 278
Spar 66	1 03 823	424,2	4 086
Spar 67	64 178	227,6	3 546
Spar 68	97 584	339,3	3 477
Spar 69	77 842	306,8	3 942
Spar 72	109 846	556,7	5 068
Spar 73 (prel.)	104 000	540,0	5 200

Emissionen stöddes av en kraftig reklamkampanj, bl. a. genom annonsering i tidningspressen, genom affischering samt genom spridande av en broschyr, som presenterade lånet och gav information om lånevillkoren. Dessutom medföljde ett informationsblad alla slutskattsedlar för inkomståret 1972.

Upplåning i utlandet för statens vattenfallsverk

I riksgäldskontorets årsbok för 1972/73 har lämnats en redogörelse för statens upplåning i utlandet för statens vattenfallsverks räkning avseende finansiering av viss reaktorutrustning till Ringhals kraftstation. Under år 1973 har för betalning av leveranser till det tredje kärnkraftaggregatet en första upplåning skett med US \$ 2 011 025 och Belg. fr. 46 320 000 motsvarande 14 174 018 mkr. enligt följande sammanställning:

	1:a halv- året 1973	2:a halv- året 1973	År 1973	Kr.
Export-Import Bank of US, USA (US \$)	495 212:50	510 300	1 005 512:50	4 469 929
Manufacturers Hanover Trust Co. USA (US \$)	495 212:50	510 300	1 005 512:50	4 469 929
Société Générale de Banque, Belgien (Belg fr)		46 320 000	46 320 000:—	5 234 160
				Kr. 14 174 018

Av staten övertagna lån

Statens skuld på grund av övertagna lån minskade under år 1973 genom amortering på olika lån med 0,4 mkr. Den 31 december 1973 var skulden 5,2 mkr.

Prisutjämnings- och konjunkturutjämningsavgifter vid export av vissa trävaror

Riksgäldskontorets skuld för inbetalda prisutjämningsavgifter och konjunkturutjämningsavgifter var oförändrade under 1973 och uppgick den 31 december 1973 till kr. 1 292 142:40. Härav är kr. 6 142:40 avsatta till lågkonjunkturfonden och står till arbetsmarknadsstyrelsens förfogande, medan resterande kr. 1 286 000:—, som utgöres av prisutjämningsavgifter influtna vid export under 1951 och 1952, disponeras av statskontoret.

Lån hos statsinstitutioner och fonder m. m.

	Mkr.
Skulden mot lån hos statsinstitutioner och fonder utgjorde den 31 december 1972	718
Under första halvåret 1972 skedde följande förändringar	
Statens pensionsanstalts pensionsfond	+ 15
Allmänna sjukförsäkringsfonden	+ 12
Exportkreditfonden	+ 17
Statliga myndigheter med uppdragsverksamhet	+ 1
	+ 45
Under andra halvåret 1973 skedde följande förändringar	
Exportkreditfonden	+ 5
Statliga myndigheter med uppdragsverksamhet	+ 1
	+ 6
Skulden 31 december 1973	769

Kortfristig upplåning hos banker m. fl.

Riksgäldskontoret upptog under år 1973 dagslån hos affärsbankerna m. fl. på sätt framgår av följande sammanställning:

Månad	År 1973					År 1972	
	Under månaden till-lämpad ränta	Netto-föränd-ring under må-naden	Högsta saldo under måna-den	Lägst a saldo under måna-den	Låne-belopp vid slutet av måna-den	Under månaden till-lämpad ränta	Låne-belopp vid slutet av måna-den
	%	mkr.	mkr.	mkr.	mkr.	%	mkr.
Januari	2 1/2	+ 110	7 547	1 388	1 688	3-4 1/4	745
Februari	2 1/2	- 427	1 747	706	1 261	3	674
Mars	2-2 1/2	+ 744	6 705	802	2 005	3	484
April	1 1/2-2	+ 212	3 285	2 047	2 217	3	907
Maj	1 1/2	- 1 911	6 699	306	306	3	-
Juni	1 1/2	- 151	1 040	3	155	3	12
1:a hå 1973		- 1 423					
Juli	1 1/2	+ 2 076	9 207	929	2 231	3	842
Augusti	1 1/2	- 2 231	2 312	-	-	3	605
September	1 1/2	+ 344	6 863	-	344	3	424
Oktober	1 1/2	- 301	1 474	-	43	3	908
November	1 1/2	+ 1 312	6 495	-	1 355	2 1/2-3	806
December	1 1/2	+ 178	2 935	647	1 533	2 1/2	1 578
2:a hå 1973		+ 1 378					
År 1973		- 45					

Riksgäldskontorets skuld mot dagslån hos banker m. fl. uppgick sålunda den 31 december 1973 till 1 533 mkr. Den 31 december 1972 var skulden 1 578 mkr.

Skattkammarväxlar

Beloppet av utelöpande skattkammarväxlar utgjorde 10 455 mkr. den 31 december 1972 och var 7 090 mkr. vid slutet av 1973, en minskning med 3 365 mkr. år 1973.

Följande sammanställning utvisar skattkammarväxelsrörelsen för varje månad under år 1973 (mkr):

Månad	Mark-naden Emitte-rade	Inlösta	Netto	Riks-banken	Total netto-föränd-ring	Ute-löpan-de 1973	Ute-löpan-de 1972
Januari	700	208	+ 492	- 2 025	- 1 533	8 921	10 349
Februari	520	75	+ 445	- 1 650	- 1 205	7 716	8 332
Mars	200	1 221	- 1 020	- 1 015	- 2 035	5 681	8 282
April	502	200	+ 302	- 270	+ 32	5 713	8 174
Maj	-	390	- 390	- 140	- 530	5 183	6 581
Juni	0	60	- 60	- 75	- 135	5 048	6 737
1:a hå 1973	1 922	2 154	- 232	- 5 175	- 5 407		
Juli	1 503	602	+ 901	- 195	+ 706	5 754	7 642
Augusti	1 225	1 045	+ 180	- 155	+ 25	5 778	7 292
September	330	675	- 345	+ 455	+ 110	5 888	7 992
Oktober	975	1 650	- 675	+ 140	- 535	5 353	8 627
November	480	153	+ 327	+ 305	+ 632	5 985	9 570
December	510	270	+ 240	+ 865	+ 1 105	7 090	10 455
2:a hå 1973	5 023	4 396	+ 627	+ 1 415	+ 2 042		
År 1973	6 945	6 550	+ 395	- 3 760	- 3 365		

Liksom tidigare har de växlar, som riksgäldskontoret utbjudit till försäljning under andra halvåret 1973, förfallit halvmånadsvis (den 15 och sista i resp. månad). De närmare detaljerna om skattkamarväxel-försäljningen i avseende på förfallotider och diskontosatser framgår av bilaga 3.

Som framgår av ovanstående sammanställning uppgick nettoförsäljningen av skattkamarväxlar under andra halvåret 1973 till 2 042 mkr., varav till riksbanken 1 415 mkr. Nettoförsäljningen till affärsbankerna var 330 mkr. och till marknaden i övrigt 297 mkr.

Fördelningen på olika förfallotider av den 31 december 1972 och 1973 utelöpande växlar ävensom de diskontosatser, som tillämpats vid riksgäldskontorets försäljning av dessa växlar, framgår av följande sammanställning:

Den 31 december 1972			Den 31 december 1973		
Förfallotid	Diskonto %	Mkr.	Förfallotid	Diskonto %	Mkr.
December 1972	3,5	8	Januari 1974	3-5	²⁴ 890
Januari 1973	5	¹ 8 400	Februari	3,25-3,75	425
Februari	3,75-4,25	95	Mars	3-3,75	410
Mars	2,75-4,25	¹ 201	April	2,75-3,75	505
April	4,25	80	Maj	3-3,5	710
Maj	3,25-4,25	460	Juni	3,5	50
Juni	4,25	10	Juli	3,5	50
Juli	4,25	200	September	3,75	50
		10 455			7 090

¹ Riksbanken

² Varav riksbanken 4 640 mkr.

Kortfristig utlåning till banker m. fl.

Riksgäldskontoret har enligt beslut av 1964 års riksdag rätt att placera sina överskottskassor i dagslån till affärsbankerna, postbanken och Allmänna pensionsfonden. Någon sådan utlåning har ej förekommit under år 1973.

Svenska statens ansvarsförbindelser m. m.

I riksgäldskontorets årsbok för budgetåret 1972/73 har redovisats förändringarna i statens ansvarsförbindelser under budgetåret 1972/73. Följande förändringar har inträffat under andra halvåret 1973.

Genom överenskommelse mellan medlemsländerna om en allmän ökning av *Internationella utvecklingsfondens (IDA)* resurser har Sverige åtagit sig att under vart och ett av budgetåren 1971/72-1973/74 till fonden inbetala ett belopp motsvarande 34 milj. dollar (rskr nr 300/1971). I enlighet härmed utfärdade riksgäldskontoret den 8 novem-

ber 1973 en garantiförbindelse på 187 032 282 kr., vilken överlämnades till Sveriges riksbank.

Under andra halvåret 1973 har riksbanken, med anlitande av medel på driftbudgeten, utbetalat 24 302 000 kr. till fonden. Nedskrivning av tidigare utfärdad förbindelse har gjorts med motsvarande belopp, varför riksgäldskontorets garantiåtagande f. n. uppgår till totalt 474 830 537 kr. enligt följande sammanställning:

Utfärdade förbindelser av den	Ursprungligt belopp kr.	Nedskrivet belopp kr.	Efter nedskrivning återstående belopp kr.
26.10.1967	25 866 050	15 865 000	10 001 050
9.12.1971	175 889 140	75 756 000	100 133 140
2.11.1972	177 664 065	—	177 664 065
8.11.1973	187 032 282	—	187 032 282
Summa	566 451 537	91 621 000	474 830 537

Sverige har åtagit sig att under en första treårsperiod lämna bidrag till *Afrikanska utvecklingsfonden (ADF)* med ett belopp motsvarande 25 333 300 kr. (UU nr 3/1973, rskr nr 139/1973). I enlighet härmed utfärdade riksgäldskontoret den 31 augusti 1973 en garantiförbindelse på 10 133 320 kr., vilken överlämnats till Sveriges riksbank.

Med stöd av beslut av 1973 års riksdag (rskr 239) har fullmäktige utfärdat två garantiförbindelser på högst 8 330 000 kr. jämte ränta resp. högst 3 700 000 kr. jämte ränta för vissa lån till *Crownair Swedish Ltd AB* från Postbanken och Svenska Handelsbanken.

Med stöd av beslut av 1973 års riksdag (rskr 384) har fullmäktige utfärdat två garantiförbindelser på 15 000 000 kr. jämte ränta resp. 50 000 000 kr. jämte ränta för vissa lån till *Svensk kärnbränsleförsörjning AB* från Allmänna Pensionsfonden.

1963 års riksdag bemyndigade fullmäktige i riksgäldskontoret att bl. a. ikläda staten garanti till ett sammanlagt belopp av högst 130 mkr. för krediter till *Uddevallavarvet AB*. Garantiåtagandet minskade med 66,7 mkr. under andra halvåret 1973 och uppgick till 63,3 mkr. den 31 december 1973.

1972 års riksdag har bemyndigat fullmäktige i riksgäldskontoret att under åren 1973–1977 ikläda staten garanti för lån till *svenska varvsindustrieföretag* till ett belopp av högst 3 900 000 000 kr. Med stöd härav har under år 1973 fullmäktige iklätt staten garanti i enlighet med nedanstående sammanställning:

	Av Kungl. Maj:t för år 1973 tilldelat garantibelopp kr.	Anspråktaget garantibelopp kr.	Antecknat belopp för garanterade räntor och adm.- kostnader kr.
Eriksbergs Mek. Verk- stads AB	245 000 000	69 039 000	2 801 000
AB Götaverken	430 000 000	110 373 000	5 252 000
Kockums Mek. Verkstads AB	250 000 000	128 010 000	8 397 000
Uddevallavarvet AB	200 000 000	32 670 000	275 000
Falkenbergs Varv AB	8 000 000	526 000	36 000
Kalmar Varv AB	11 000 000	9 643 000	556 000
AB Lödöse Varf	18 000 000	—	—
AB Oskarshamns Varv	44 000 000	22 365 000	1 283 000
AB Nya Sölvesboigs Varv	2 000 000	—	—
	1 208 000 000	372 626 000	18 600 000

I sammanställningen ingår inte avräkningsbelopp för fartygskreditgarantier avseende ett lån på 25 800 000 kr. till Eriksbergs Mek. Verkstads AB samt fem lån på tillhoppa 27 600 000 kr. till AB Götaverken. Framställningar härom har inkommit till riksgäldskontoret före årsskiftet men har inte dessförinnan hunnit behandlas av fullmäktige.

Särskilda av riksdagen meddelade uppdrag

Nya lönsparandet

I årsböckerna för budgetåren 1971/72 och 1972/73 har reglerna för det fr. o. m. september 1972 inrättade nya lönsparandet och utvecklingen t. o. m. juni 1973 redovisats.

Med utgångspunkt från saldoökningarna på lönsparkontona under år 1972 på sammanlagt 126,2 mkr. fastställde riksgäldsfullmäktige i augusti 1973 nedanstående vinstplan för den första vinstutlottningen i nya lönsparandet, som sedan ägde rum i september 1973.

2 vinster på 100 000 kr =	200 000 kr
8 vinster på 25 000 kr =	200 000 kr
30 vinster på 10 000 kr =	300 000 kr
60 vinster på 5 000 kr =	300 000 kr
350 vinster på 1 000 kr =	350 000 kr
	1 350 000 kr

Födelsedagsvinster

ca 23 500 vinster på 50 kr = 1 175 000 kr

Totalt 2 525 000 kr

Vinsterna på 1 000 kr. och däröver utlottades individuellt enligt principen att varje insats i form av saldoökning om 100 kr. skulle ge lika stor vinstchans. 50-kronorsvinsterna fördelades genom ett s. k. födelse-

dagslotteri på så sätt att 30 födelsedagar (dag och månad) drogs. Alla kontoägare som var födda någon av dessa dagar (oberoende av födelseår) erhöi en 50-kronorsvinst, under förutsättning att reglerna för deltagande i årets utlottning uppfyllts.

Enligt föreliggande preliminära rapporter hade 30 november 1973 antalet konton stigit till ca 480 000 med en sammanlagd behållning av 910 mkr.

Beträffande riksgäldskontorets befattning med *förtidsinlösen av vissa svenska obligationslån, statliga partibidrag och riksdagsledamöternas bostadsfråga* hänvisas till redogörelser i riksgäldskontorets årsbok för budgetåret 1972/73. Riksgäldskontorets engagemang i kontorslokaler i kvarteret Jungfrun, Stockholm, för vilket lämnades en redogörelse i 1973 års förvaltningsberättelse, har ännu ej kunnat avvecklas.

Stockholm den 24 januari 1974

LARS LINDMARK

TORSTEN FREDRIKSSON

ERIK ADAMSSON

SVEN ANTBY

JOHANNES ANTONSSON

MARY HOLMQVIST

TAGE MAGNUSSON

GEORG RINGSTRÖM

Riksgäldsdirektör

Ingemar Jansson

Sammandrag av riksgäldskontorets balansräkning (i mkr.)

	1972 31/12	1973 30/6 (prel)	1973 31/12 (prel)	Förändr år 1972	Förändr år 1973 (prel)	Förändr andra halvåret 1972	Förändr andra halvåret 1973 (prel)
<i>Tillgångar</i>							
Riksgäldsfonden							
Uppköpta obligationer	0	0	0	—	30	—	0
Kassaförstärkning åt stats- verket	—	—	1 534	—	+ 1 534	—	+ 1 534
Förskott för inlösen av obliga- tioner och kuponger m. m.	27	30	59	—	36	+	32
Rörliga krediter åt vissa myndigheter	663	451	357	+	34	—	306
Garantimedel för Österrikes ga- ranterade konverteringslån 1934/59	2	2	2	—	0	—	0
Kapitalrabatt, provision m. m.	—	—	41	—	+	41	—
Fordran hos riksgäldskontorets auktoriserade återförsäl- jare av premieobligationer	50	54	70	+	35	+	20
Checkräkning hos riksbanken	8	6	5	+	6	—	3
Postgirokonto	1	0	0	+	1	—	1
Diverse	6	1	1	—	2	—	5
	757	545	2 069	+	8	+ 1 312	—
Kapitalinvesteringar	48 284	50 996	52 530	+ 3 631	+ 4 245	+ 1 906	+ 1 533
Summa	49 040	51 541	54 599	+ 3 638	+ 5 559	+ 1 645	+ 3 056
<i>Skulder</i>							
Riksgäldsfonden							
Statsskulden	45 136	43 211	51 287	+ 6 350	+ 6 151	+ 7 927	+ 8 072
Kassabehållning från stats- verket	604	5 017	—	—	2 793	—	604
Förfallna obligationer	35	59	35	+	2	+	0
Förfallna vinster och kuponger	89	80	100	+	9	+	11
Icke disponerade medel tillhöriga statens sekundärlånefond för rederinäringen	3	3	3	—	—	—	—
Oreglerade anslagsmedel	—	—	—	—	—	—	64
Diverse	1	0	3	+	0	+	2
	45 868	48 370	51 428	+ 3 569	+ 5 559	+ 1 645	+ 3 056
Tillgångar över skulder ¹							
Statens eget kapital	3 171	3 171	3 171	+	68	—	—
Summa	49 040	51 541	54 599	+ 3 638	+ 5 559	+ 1 645	+ 3 056

¹ Motsvarar den del av statens kapitalinvesteringar, som finansierats av andra medel än låne-medel.

BILAGA 2

Det statliga lånebehovet och dess täckning under kalenderåren 1971–1973
(kassamässiga belopp i mkr.)

	1971			1972			1973		
	1:a halv- året	2:a halv- året	År 1971	1:a halv- året	2:a halv- året	År 1972	1:a halv- året	2:a halv- året	År 1973
<i>Statens utgiftsoverskott</i>									
Statsverket ¹	– 5 401	3 297	– 2 105	– 3 412	6 207	2 795	– 4 418	6 552	2 134
Riksgäldskontoret									
Kapitalbud- geten	2 250	2 485	4 735	1 593	1 970	3 563	2 711	1 534	4 245
Rörliga krediter	350	– 372	– 21	298	– 265	34	– 212	– 94	– 306
Diverse	25	1	26	– 66	21	– 46	– 9	86	77
	– 2 776	5 411	2 635	– 1 587	7 933	6 346	– 1 928	8 078	6 150
<i>Checkräkningsför- ändringar²</i>	29	– 27	– 4	10	– 6	4	3	– 2	1
<i>Lånebehov (= stats- skuldförändring)</i>	– 2 753	5 384	2 631	– 1 577	7 927	6 350	– 1 925	8 076	6 151
<i>Statsupplåningens fördelning på lånetyper (nom. belopp)</i>									
Statsobligationer (räntelån, premielån)									
Långfristiga	862	1 705	2 567	1 440	1 097	2 537	1 777	2 185	3 963
Kortfristiga	– 1 007	1 100	93	825	1 200	2 025	2 014	1 975	3 989
Statsskuldförbin- delser, sparobl m. m.									
Långfristiga	18	– 130	– 112	– 100	– 21	– 121	63	3	66
Kortfristiga	92	31	123	– 240	368	128	1 051	493	1 544
Skattkamarväxlar, dagslån	– 2 718	2 677	– 41	– 3 503	5 283	1 780	– 6 830	3 420	– 3 410
<i>Summa (=stats- skuldföränd- ring)</i>	– 2 753	5 384	2 631	– 1 577	7 927	6 350	– 1 925	8 076	6 151
<i>Statsupplåningens placering³</i>									
Marknaden									
Affärsbankerna	– 130	1 349	1 219	– 93	2 042	1 949	1 223	..	..
Postbanken	– 995	56	– 939	– 857	2 693	1 836	– 2 284	..	..
Övriga ⁴	179	632	811	606	2 139	2 745	2 401	..	..
	– 946	2 037	1 091	– 344	6 874	6 530	1 340	..	..
Riksbanken ⁴	– 1 807	3 347	1 540	– 1 233	1 053	– 180	– 3 265	..	..
<i>Summa (= stats- skuldföränd- ring)</i>	– 2 753	5 384	2 631	– 1 577	7 927	6 350	– 1 925	8 076	6 151

¹ Driftbudgeten och transaktioner vid sidan av riksstaten enligt rörelsen på statsverkets checkräkning.

² Förändring i behållningen på statsverkets och riksgäldskontorets checkräkningar i riksbanken, samt på riksgäldskontorets postgirokonto och kontot Kortfristig utlåning till banker m. fl.

³ Förändring i resp. sektors innehav av statspapper.

⁴ Uppskattade belopp.

Anm. Långfristig upplåning: ursprunglig löptid över 7 år. Kortfristig upplåning: ursprunglig löptid högst 7 år.

Av riksgäldskontoret tillämpade diskontosatser vid försäljning av skattkamarväxlar i marknaden under andra halvåret 1973 i %

Försäljnings- period 1973	Förfallodag																											
	1973														1974													
	sept		okt		nov		dec		jan		febr		mars		april		maj		juni		juli		aug		sept			
	15	30	15	31	15	30	15	31	15	31	15	28	15	31	15	30	15	31	15	30	15	31	15	31	15	30		
1.7–24.7	3,00	3,00	3,25	3,25	3,25	3,25	3,50	3,50	3,75	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
25.7–29.8	—	—	2,75	2,75	3,00	3,00	3,25	3,25	3,50	3,50	3,75	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
30.8–2.10	—	—	—	—	2,75	2,75	3,00	3,00	3,25	3,25	3,50	3,50	3,75	3,75	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
3.10–4.10	—	—	—	—	—	—	3,00	3,00	3,25	3,25	3,50	3,50	3,75	3,75	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
5.10–8.11	—	—	—	—	—	—	2,75	2,75	3,00	3,00	3,25	3,25	3,50	3,50	3,75	3,75	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
9.11–11.12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,75	2,75	3,00	3,00	3,25	3,25	3,50	3,50	3,50	3,50	3,75	—	—	—	—	—		
12.12–31.12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,50	2,50	2,75	2,75	3,00	3,00	3,25	3,25	3,25	3,50	3,50	3,50	3,75	3,75		

Anm. Enligt försäljningsvillkoren äger växel innehavaren efter framställning få skattkamarväxel inlöst före förfallodagen, dock tidigast åtta dagar före densamma, varvid på ifrågavarande dagar belöpande diskonto återbetalas. Vid inlösen efter förfallodagen erhåller växel innehavaren upplupen ränta från nämnda dag t. o. m. inlösningsdagen, dock för högst åtta dagar. Såväl returdiskonto vid förtidsinlösen som upplupen ränta vid inlösen efter förfallodagen beräknas på växelbeloppet efter den diskontosats som tillämpats vid växelns försäljning.

*BILAGA 4***Statsskuldens fördelning på förfallotider**

I följande sammanställning har statsskulden uppdelats med hänsyn till de olika lånens återstående löptid.

	31.12.1971		31.12.1972		31.12.1973	
	mkr.	%	mkr.	%	mkr.	%
Lån med en återstående löptid av högst 1 år	11 467	30	13 867	31	9 890	19
över 1 men högst 5 år	5 116	13	7 470	17	15 778	31
5 10	11 580	30	14 308	32	16 028	31
10 20	6 513	17	5 391	12	5 674	11
20 år	1 516	4	1 083	2	837	2
Amorteringslån	1 780	5	2 329	5	2 343	5
Lån utan bestämd återbetalningstid	814	2	688	2	737	1
	38 786	100	45 136	100	51 287	100

